

2015 oktober

Gemensam bild av naturvårdande skötsel

Båda myndigheterna Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen har vägledning om förvaltning av skog.

NATURVÅRDANDE SKÖTSEL SYFTAR TILL ATT BEVARA biologisk mångfald och är ett viktigt verktyg i miljömålsarbetet samt för att klara Sveriges åtaganden enligt Art- och habitatdirektivet. Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen har tagit fram var sin vägledning för planering och genomförande av naturvårdande skötsel i skog. Synpunkter har framkommit att de båda vägledningarna skiljer sig från varandra. Med anledning av detta vill Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen tydliggöra förutsättningarna för respektive vägledning samt hur de förhåller sig till varandra.

I BÅDA VÄGLEDNINGARNA är utgångspunkten för naturvårdande skötsel ett områdes befintliga naturvärden och utvecklingspotential där ekologiska, abiotiska, historiska och juridiska förutsättningar utgör en grund. Att områdets ekologiska funktion även bör förstås i ett landskapsperspektiv är tydligt i båda vägledningarna. I både Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens vägledning kan förvaltningsinriktning och målbild inbegripa fri utveckling eller naturvårdande skötsel. Myndigheterna vill i detta sammanhang också förtydliga att naturvårdande skötsel och åtgärder inom målklassen Naturvård skötsel (NS) enbart syftar till att bevara eller gynna biologisk mångfald och därmed inte inbegriper något uttag av träråvara i *ekonomiskt* syfte.

NATURVÅRDSVERKETS VÄGLEDNING är avsedd för nationalparker, naturreservat, Natura 2000-områden samt områden med naturvårdsavtal. Vägledningen inramas mycket tydligt av de juridiska förutsättningarna för befintliga områden och ger vägledning för beslut i blivande områden. Beslutade syften för det skyddade området är styrande för förvaltning och skötsel. Upplevelsevärden för friluftslivet kan därmed ha betydelse för val av förvaltningen i det enskilda fallet.

SKOGSSTYRELSENS VÄGLEDNING ger stöd vid utformande av naturvårdande skötselåtgärder och kan användas både i formellt skyddade områden och frivilliga avsättningar. Vägledningen kan också vara ett stöd och en kunskapsbas för att utforma åtgärder inom åtgärdsprogram för hotade arter och för naturvårdande åtgärder som förstärkt hänsyn. Vägledningen beskriver en arbetsmetod och ett förhållningssätt när skötseln ska planeras på beståndsnivå

och en åtgärdsbeskrivning ska tas fram. Upplevelsevärden för friluftslivet hanteras inte i Skogsstyrelsens vägledning.

NATURVÅRDSVERKETS VÄGLEDNING OMFATTAR skyddsformer som ofta avser större områden där naturliga störningsprocesser som brand, vatten och vind kan tillåtas få stor betydelse för områdets utveckling. Vägledningen utgår från en övergripande nivå, där de grundläggande ekologiska processerna i olika naturtyper fått stor tyngd för skötselrekommendationerna.

SKOGSSTYRELSENS VÄGLEDNING TAR AVSTAMP i det enskilda objektet, dess historia, struktur och sammansättning. Objekten är oftast inte så stora och följaktligen finns mer begränsade möjligheter för naturliga störningsprocesser att verka på ett sätt som bibehåller naturvärden. Här kan åtgärder som syftar till att efterhärma naturliga störningsprocesser behövas i större utsträckning.

VÄGLEDNINGARNA KAN GENOM SINA OLIKA UTGÅNGSPUNKTER uppfattas ha olika inriktning och ge olika rekommendationer men myndigheternas uppfattning är att de kompletterar varandra. Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen kommer följa upp vägledningarnas tillämpning samt fortsatt samarbeta kring frågor om naturvårdande skötsel för att detta verktyg ska bidra till uppfyllelsen av miljömålen och Sveriges åtaganden enligt Art- och habitatdirektivet. Nästa steg i samarbetet blir att myndigheterna strävar efter att samma definitioner och begrepp används inom förvaltning och naturvårdande skötsel hos respektive myndighet